

DANIEL PETER JANÁČEK, O.PRAEM. OPAT STRAHOVSKÝ

Velký pátek 2021 – uvedení do Janových pašijí

Ve velkopátečních událostech jde o solidární, osobní doprovázení Ježíše v jeho posledních chvílích a o zpřítomnění vzpomínky na jeho utrpení. Pašije nejsou živou reportáží z Jeruzaléma ani historickým soupisem událostí, jak se staly. Pašije jsou povelikonoční ohlašování radostné zvěsti.

Janovy pašije začínají v ZAHRADĚ, kde se Ježíš se svými učedníky často scházel. Zahrada je připomínkou, že vůbec celý lidský příběh začíná v zahradě. Zde se však nejedná o rajskou zahradu. V této zahradě je Ježíš zatčen. Zahrada se opět objevuje po Ježíšově ukřižování jako místo, kde byl nový hrob, do kterého byl Ježíš uložen. Do této zahrady přichází později Marie Magdalská. V obou případech přichází do zahrady lidé, aby Ježíše hledali. Jednou s nepřátelským, podruhé s přátelským úmyslem. A pokaždé je v zahradě tma a Ježíš se ptá: „Koho hledáte? – respektive: „Ženo, proč pláčeš? Koho hledáš?“ Hledání je klíčové slovo v Janově evangeliu ve vztahu k Ježíši. Na paralelních událostech v zahradě Jan ukazuje, že v zahradě buď dojde k osvobozujícímu setkání, nebo ne. V zahradě se setkává také teologie stvoření s teologií vykoupení.

Všimněme si dalšího detailu v Janově evangeliu, slov, která se tam nacházejí pouze 2x: „žhavé uhlí“. Poprvé u něj dochází k Petrovu zapření. U synoptiků Petr popírá, že vůbec zná Ježíše. U Jana naproti tomu popírá pouze, že patří k jeho učedníkům. Jan nechá formulovat vrátanou: „Nejsi ty z učedníků toho člověka?“ Na tuto otázku se Petrovi odpovídá lehčeji: „Nejsem“. Při pozitivně formulované odpovědi by musel užít slova: „Ano, já jsem“ (ego eimi), tedy větu, ve které Jan silnými slovy a jasnými symboly vyjadřuje spásný význam Ježíše Krista. U „žhavého uhlí“ ve velebně dvoře není Petr schopen třikrát dostat ze sebe „já jsem“, u žhavého uhlí u Tiberiadského jezera Petr třikrát vyzná: „Ano, Pane, ty víš, že tě miluji.“

Janovy pašije jsou jiné než pašije ostatních evangelistů. Jan používá přesnější údaje, Pilát je v jeho evangeliu jako ten, který se snaží Ježíše zachránit. Ale především – Jan představuje jiný obraz Ježíše. V Janově evangeliu není Ježíš tolik „trpícím člověkem“, jako spíše zůstává i v utrpení Božím Synem, suverénním Pánem, svědkem Pravdy. Ježíš je Kyrios s královskou důstojností, který dokoná své dílo, a tak přitáhne všechny lidi k sobě.